

našega narodnega vodnika dr. Antona Korošca. Bog živi!

Zveza bojevnikov (socialni odsek) v Ljubljani razpisuje 12 podpor po 150 din iz ustanove »Podporni sklad Martina Colarića«. Pravico do podpore imajo državljani Jugoslavije, ki imajo domovinsko pravico na ozemlju dravske banovine, in sicer: revni bojevniki (vojaki) iz svetovne vojne, revne vdove in sirote v svetovni vojni umrlih vojakov, revni invalidi, vdove in sirote tudi iz drugih vojn in revne sirote sploh. Prošilci za podpore morajo predložiti pismeno prošnjo in dokazilo invaliditete, potrdilo občine o pristojnosti in bivališču ter izjavo občine o uboštvu in vedenju. Rok za vlaganje prošenj je do 10. avgusta 1937. Prošnje je nasloviti na: Tajništvo »Zveze bojevnikov«, Ljubljana, Tyrševa cesta 99.

Grize. Dne 17. julija smo imeli mrtvaško sv. mašo za rajnega akademika Ludovika Dolinar. V nedeljo 18. julija je bila žalna seja vseh tukajšnjih katoliških organizacij v spomin od političnih nasprotnikov umorjenega akademika Ludovika Dolinar in v spomin velikega našega vzornika nadškofa Jegliča. Gg. Peter Kuder in Martin Brezovšek sta ju v svojih govorih proslavljala. Na tej seji se je tudi sklenilo, da se vrši 12. septembra pri naši Mariji lurški cerkvi tabor krščanskega delovnega ljudstva za spodnjo Savinjsko dolino. Naša Marija lurška cerkev stoji na lepem hribčku, raz katerega je krasen razgled po vsej Savinjski dolini.

Grozdni sukač in njegovo zatiranje.

Izmed škodljivcev vinske trte postaja eden najnevarnejših grozdni sukač. Njegove majhne gosence so znane pod imenom seneni črv in kiseljak. Medtem ko nastopa seneni črv ob času cvetja pomladi, zapleta kabrnke in uničuje cvetje, napada njegova druga generacija kiseljak v poletju kot grah velike jagode in jih izvotli do pešk. Take jagode pričnejo tudi gniti in nastane na ta način pri močnejšem nastopanju prav občutna škoda.

Ta škodljivec našim vinogradnikom ni neznan, dasiravno ne nastopa vsako leto enako močno ter radi tega tudi njegove poškodbe niso vsako leto enako velike. Ugodne podnebne razmere pozimi in pomladi mu nudijo lahko prav ugodne razvojne možnosti, kar ima za posledico, da se v takih letih prav posebno močno razširi. V drugih pokrajinah naše države je grozdni sukač navadno vsako leto redni gost vinogradov in se ga vinogradniki upravičeno boje, kot n. pr. v Dalmaciji, v Banatu, pa tudi okoli Smedereva, pri nas v Sloveniji pa nastopa običajno močnejše le v daljših ali krajših razdobjih.

Poznamo dve vrsti grozdnega sukača: enopasastega in križastega. Dočim nastopa pri nas v glavnem enopasasti, je tega na jugu že močno izpodrinil križasti, tako da je tam prvi že redek. Nevarnejši pa postane drugi, ker ga je težje zatirati kot prvega. Enopasasti grozdni sukač ima navadno le dve generaciji, ki sta časovno točno določeni, tako da se ga lahko ubranimo že z dvema škropljenjema. Križasti pa nastopa zelo neredno in ga lahko od maja pa do oktobra dobimo v vseh razvojnih oblikah, kot metulja, jajčece, gosence in bube, in ga moramo radi tega pogosteje zatirati. Tudi leta enopasasti grozdni sukač bolj v noči in ga radi tega lahko zvbimo k luči, dočim leta križasti bolj v mraku in ne gre k luči. Radi tega nima smisla, da bi križastega skušali zatirati z lučmi, ki jih obesimo v vinogradu.

Proti tem škodljivcem so se najbolj obnesla arsenova sredstva. Medtem ko zadostuje, da proti senenemu črvu škropimo n. pr. s bordoško brozgo, kateri smo dodali ali apneni arsenat »aresin« ali uranija-zelenilo (pri slednjem moramo zvišati tudi množino apna v bordoški brozgi) s nosprazenom ali nosprasitom, moremo proti kiseljaku doseči boljše uspehe, ako poprašimo grozdje z arsen vsebujočimi prašili, n. pr. »gralltom«, ki tudi dobro lepi na jagodah. Grallit uporabljamo posebno, ker v tem času škropljenje s bakrenimi škropivi ni več potrebno. Važno je tudi, da prašimo o pravem času, to je kakih osem dni potem, ko leta metuljček. Letanje metuljčka, ki je navadno v drugi polovici julija, določimo lahko tudi s tem, da obesimo v vinogradu steklene posode, v katere denemo razredčen očet ali jabolčnik. V te posode se metuljčki radi vloje. Tudi moramo pri prašenju paziti, da ne vdihavamo razprašen prah grallita, ker je strupen. Radi tega je dobro, da si na usta denemo robec.

Peter Rešetar rešetari.

Krematorij za JNS. V Laškem stoji že nekaj let pivovarna, ki pa ne vari piva, pač pa samo stoji. Ker pa se mora taka znamenita stavba vendarle za kaj uporabiti, so njeni lastniki sklenili, da jo bodo uporabili za krematorij za JNS. Da se vse uporabi, kar je pri pivovarni, bodo pa pepel kar v faselne spravili.

Društvo za zaščito JNS. Imamo razna društva za zaščito vseh tistih, ki so zaščite potrebni. Ker se JNS vedno pritožuje, koliko sedaj trpi, bi bilo vendarle dobro, če bi se ustanovilo društvo za zaščito JNS. Če to društvo drugega dela ne bo imelo, saj se JNSarjem še nikoli ni tako dobro godilo kot sedaj, ko svobodno celo proti vršilec najvišje oblasti izdajajo letake, bo morda vsaj to moglo ugotoviti, da je treba le narod zaščititi pred JNS.

Narodna odbrana v Studencih in na Pobrežju je pri Mariborski koči na Pohorju priredila starokatoliško službo božjo. Kolikor vem, ni v teh organizacijah starokatolikov, niti novokatolikov, tam so sami taki katoliki, ki so pozabili, da so katoliki. Urednik »Pohoda« je na seji Narodne odbrane v Mariboru omenil, da je glavna naloga Narodne odbrane delati proti konkordatu, tukajšnje organizacije pa smatrajo kot potrebno, da prirejajo v popolnoma katoliških krajih starokatoliško slavnost. Vi morda vsega tega niste opazili, toda treba je, da vam vsaj jaz to povem. S tem se je Narodna odbrana v naših krajih popolnoma izkoreninila in se bo v svojem času tudi posušila.

All bo kaj ali nič? Mnogi že komaj čakajo, da bo vojna na Daljnem vzhodu. Pa je kar noče biti! Neprijetno je mnogim tako dolgo čakati na — dober posel!

Španska vojska na Slovenskem. Mnogim le ne da miru španska vojna. Ker te korajže nimajo, da bi šli tja na fronto, so napravili fron-

Pri nekaterih boleznih žolča in jeter; žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna FRANZ - JOSEFOVA grenčica prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo FRANZ - JOSEFOVO vodo zmešano z malo tople vode, zjutraj na prazen želodec. Ogl. reg. S. br. 15485/35.

to v Ljubljani. K tej fronti so šli tudi nekateri »dobrovoljci«, kot Koobek in dr. Gosar. Fronta je ravno toliko pridobila, kakor smo mi izgubili, namreč — nič!

Najkrajša pot. Rusi pravijo, da hočejo svet preobrniti, da bi se drugače sukali. Ker se jim s revolucijami ni posrečilo, so pa sklenili osvojiti severni tečaj, kjer zemejska akva ven gleda. Sedaj jo mislijo pa po svoje namazati in tam tako zasukat, da bi se nazaj vrta. No, bom videl, če bo kaj iz tega, bom pa povedal.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje glede mejnika v vinogradu. I. K. v T. Pred štirimi leti je na meji med Vašim in mejaševim vinogradom izgini eden izmed mejnikov. Lani je mejaš brez Vaše vednosti postavil nov mejnik, a za en meter v Vaš svet. Ko je letos Vaš sin ta mejnik opazil, ga je odstranil. Mejaš Vas sedaj toži »radi tega mejnika«, pred sodiščem je dejanski stan povsem drugače slikal kot je res in sodnik Vam ni pustil nič govoriti. — Ni nam jasno, kakšno tožbo bi naj bil mejaš vložil zoper Vas. Po pravem bi smeli Vi, ako ne veste točno, kje je stal stari mejnik, predlagati razmejitvenje v nespornem postopku. Ako pa dobro veste, kako meja teče in ako si mejaš lasti Vaš svet preko meje, ga lahko tožite z negatorijsko tožbo, da ne sme posegati v Vašo lastnino. V slučaju, da je mejaš Vas tožil, prosite sodnika pri razpravi za besedo, mo povejte vse kot nam in predlagajte za to potrebne dokaze (priče). Ako Vas ne bo hotel poslušati, odnosno zapisati v zapisnik Vaših navedb, odklonite podpis zapisnika in grajajte njegovo nepopolnost. Lahko se pritožite pri predstojništvu sodišča, ako pa je vodil razpravo predstojnik sam, pri predsedniku nadrejenega okrožnega sodišča. Najbolj sigurno bo, da k prihodnji razpravi — ako še ni bila zaključena, odnosno izrečena sodba — pridete z odvetnikom.

Občinska cesta, izguba lastnine, priposestvanje. K. I. V mapi je že 125 let vnešena občinska cesta, po kateri pa zadnjih 88 let vozijo le občani, ki imajo ob njej posestva. Eden izmed teh je prodal svoje posestvo, novi lastnik pa hoče omenjeno cesto uporabljati v večjem obsegu, odnosno tudi tisti del, ki ga prednik ni. Drugi mu to branijo, on se pa sklicuje na dovoljenje župana. Vprašate, kdaj in v kolikem času izgubi občina »pravico do ceste« in ali se občinska zemlja zamore priposestovati. — Ako je občina vpisana kot lastnica kake parcele, tedaj vsled tega, da ne izvršuje lastniških funkcij, se ne izgubi svoje lastninske pravice. Morala bi posebej opustiti posest. Kaj drugega pa je vprašanje priposestovanja lastnine na občinski zemlji. Slednje se zamore priposestovati v 40 letih. V Vašem primeru bi bilo ugotoviti, ali je kak posameznik 40 let v dobri veri, javno in brez prohanje užival določen kos ceste, ali je kos ceste ali celo cesto uživalo več oseb hkratu, ali si je morda vsak svojil določen kos, drugemu pa dovolil le vožnjo. Potem bi se zamoglo odločiti, ali gre za lastnino posameznika do določene kosa, ali za solastnino vseh do cele ceste, ali za služnostno pravico vožnje. Priposestvanje lastnino je treba seve uveljaviti (eventuelno s tožbo) in jo vknjižiti. Potem bodo ti vknjiženi lastniki lahko z negatorijsko tožbo nastopili zoper novega kupca. Sedaj bi mogli naperiti zoper njega le tožbo radi motenja posesti, a v 30 dneh po prvi vožnji.

Izterjanje že prisojene terjatve. G. F. na Z. g. Potom zastopnika revnih ste dosegli obsodbo Vašega dolžnika, da Vam mora v 15 dneh pod izvršbo plačati dolg in pravne stroške. Ker vzšlo poteku tega roka niste ničesar proučili, vprašate,

Polkovnik Koc, organizator in voditelj nove poljske vladne stranke. Na omenjenega politika je bil poskušen atentat. Kocu namenjena bomba je raztrgala napadalca.

kaj naj naprej ukrenete. — Ako ste v pravdi pooblastili odvetnika, tedaj je on že temeljem pravnega pooblastila upravičen zahtevati iz-

vršbo in opravljati vsa dejanja, ki se pokažejo za potrebna. Ako pa ste dali tožbo na zapisnik in Vam je sodišče postavilo zastopnika revnih le za razpravo (pred drugim sodiščem), tedaj morate sami predlagati izvršbo. To storite lahko pri sodišču Vašega okoliša, ki bo predlog odstopilo sodišču, kjer biva dolžnik. Sklicujte se na pravico revnih, ki Vam je bila podeljena v pravdi, da Vam ne bo treba plačati taks.

Stari, bolni mali posestniki in kuluk. N. P. v S. Vprašate, ali so res Vaši starši, ki so stari in bolni ter posedujejo le šest oralov hribovite zemlje ter občinskih cest skoro nič ne uporabljajo, dolžni opraviti dva dneva kuluka ali plačati 40 dinarjev. — Za gradnjo in vzdrževanje občinskih cest sme občina odrediti v enem letu tri enote ljudskega dela. Ljudsko delo pomeni osebno delo zavarovancev, odnosno njih namestnikov ali plačevanje ustrezne povprečne dneve navadnega delavca. Za enoto se jemlje pri osebah, ki plačujejo do 200 din letno neposrednega davka, en dan dela, pri osebah, ki plačujejo do 500 din davka, dva dni dela in podobno naprej. Starost (pod 18 in nad 55 let) ter delanesposobnost oprošča le osebnega dela, ne pa plačevanja ustrezne dneve.

Sejmarji! Vzemite s seboj tudi Slomšekove svetinjice, ki jih ljudje tako želijo imeti! Lahko jih boste odprodali. Svetinjice se dobijo v Cirilovi Maribor-Ptuju.

Širina občinske ceste, Ista. Vprašate, ali mora biti občinska cesta po zakonu res štiri metre široka. — Zakon ne določa širine občinskih cest v metrih, marveč le, da naj ustrezajo vozilom, ki se rabijo v dotični občini in potrebam krajevnega prometa.

Plačilo bolničnih pristojbin za polnoletnega sina. M. D. v K. Vprašate, ali ima bolnišnica pravico terjati plačilo oskrbnih stroškov za 28 let starega brezposelnega sina od matere, ki je posestnica. — Po zakonu o bolnišnicah plačujejo bolnišnične pristojbine bolniki sami ali drugi, ki so po zakonu za to zavezani, razen če občina potrdi, da tega ne zmorejo. Ker določa obči državljanski zakon, da morajo starši skrbeti za tujo vzdrževanje tudi polnoletnih otrok, ako so slednji brez sredstev in spadajo bolnišnični stroški vsekako k vzdrževanju, bo morala navedene stroške plačati mati, ako ne bo i ona mogla dobiti potrdila občine, da stroškov ne zmore.

Otvoritvena seja Kmetijske zbornice.

V ponedeljek 26. julija se je vršila v Ljubljani v magistratni dvorani otvoritvena seja Kmetijske zbornice, na katero so se zbrali izvoljeni in imenovani člani, ki predstavljajo slovenskega kmeta in večino slovenskega naroda.

Sejo je otvoril g. banski svetnik dr. Josip Dolinar, pravni referent kmetijskega oddelka pri banski upravi v Ljubljani. Sporočil je zbranim svetnikom, da ga je imenoval ban za komisarja Kmetijske zbornice, dokler ne bo izvoljen začasni odbor.

Po prečitavanju imen izvoljenih svetnikov in ugotovitvi, da ni bila vložena proti volitvam v Kmetijsko zbornico nobena pritožba, je stopil v dvorano g. ban dr. M. Natlačen, ki je med navdušenim odobravanjem vseh navzočih otvoril prvo sejo zbornice z nagovorom, v katerem je poudaril, da je zbrane poslala v zbornico svobodna ljudska volja in da naj začnejo delo za izboljšanje kmečkih prilik, ki bo težavno radi tega, ker bo treba ustanovo Kmetijske zbornice graditi z nova. Pri vseh težavah, ki čakajo svetnike, jih naj spremlja zavest, da nobeden ne zastopa v zbornici samo svojega okraja, ampak ce-

lotni kmečki stan. Ob koncu otvoritvenih besed je želel g. ban Kmetijski zbornici božjega blagoslova in je zagotovil zbrane, da bo z vsemi močmi podpiral njihovo delo.

Za otvoritveni govor se je zahvalil g. banu* g. Janez Brodar s prošnjo, naj ostane zbornici naklonjen.

Po zahvalnih besedah g. Brodarja je komisar dr. Dolinar imenoval za zapisničarja g. Možino, za overovatelja pa g. J. Brodarja in dr. Hribarja.

V začasni odbor Kmetijske zbornice je g. Rajh predlagal: g. Steblovnika za predsednika, g. Brodarja za prvega podpredsednika, g. Štrcina za drugega podpredsednika, za odbornike pa gg.: Marinčka, Špindlerja, Potočnika in Lebarja, za tajnika pa g. Preloga. Predlog je bil soglasno sprejet.

Dolžnost novega odbora bo, da bo sestavil statut zbornice, katerega bo potrdil g. ban. Načrt statuta bo poslan vsem svetnikom v proučitev in bo sklepala o njem tretja seja zbornice.

Novoizvoljeni predsednik zbornice je imel na polnoštevilne nagovor, v katerem

se je zahvalil g. banu za otvoritev zbornice in je naglasil že predvojni trud slovenskih kmetov, da bi si priborili svojo zbornico. Po prevratu je bil kmetijski minister g. dr. Franc Kulovec taisti, ki je hotel kmetijsko zbornico poklicati v življenje, a je bila tedanja vlada prekratko pri krmilu države. Vse poznejše vlade so zanemarile vprašanje Kmetijske zbornice, dokler ni sedanja vlada uresničila dolgotrajnih želj našega kmeta in mu dala stanovsko zbornico, ki bo skrbela za izboljšanje kmetijskega doma in bo dvignila slovensko narodno moč in zavest.

Predsednik g. Steblovnik je predlagal nato udanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu ter pozdravne brzojavke kmetijskega ministru Svetozarju Stankoviču in slovenskima ministroma dr. Korošču in dr. Kreku, kar je bilo z navdušenjem sprejeto.

Komisar g. Dolinar je nato zaključil prvo sejo Kmetijske zbornice z željo, da bi uspešno cvetela v korist slovenskega kmetijskega stanu.

*

Poslednje vesti.

Patriarh srbske pravoslavne cerkve umrl

Nekaj minut po polnoči je umrl 24. julija v svoji vili na Topčideru v Belgradu 57 letni patriarh srbske pravoslavne cerkve Varnava.

Rajni je bil rojen 1880 v Plevlju in se je pisal Rosič. Študiral je v Prizrenu, bogoslovje v Rusiji, v današnjem Leningradu. Pastiroval je v Carigradu, odkoder je prišel za metropolit v Veles. Med svetovno vojno je bil v Londonu in od leta 1920 je bil metropolit v Skoplju.

Po smrti patriarha Dimitrija leta 1930 je bil pod Živkovičevo vlado, v kateri je bil Srbski pravosodni minister, dne 12. aprila 1930 izvoljen za patriarha srbske pravoslavne cerkve. Dva dni pozneje je bil v prisotnosti kraljeve družine tudi za patriarha ustoličen v Belgradu.

Truplo rajnega so po smrti balzamirali in položili v Belgradu v saborni cerkvi na mrtvaški oder.

Pogreb rajnega patriarha se bo vršil v četrtek 29. julija iz saborne cerkve v novo svetišče sv. Save v Beogradu, kjer bo poglavar srbske pravoslavne cerkve položen k večnemu počitku.

Politične novice iz drugih držav

Usoda Palestine pred Društvom narodov. Poročali smo že, da je posebna angleška kraljevska komisija razdelila Palestino v tri dele. S to razdelitvijo niso zadovoljni ne židje in ne Arabci. Angleški parlament je sklenil, da se sklepi palestinske komisije predložijo Društvu narodov dne 30. julija.

Francoski komunisti bodo podpirali Chautempsovo vlado. Na kongresu komunistične stranke je bilo sklenjeno, da bodo komunisti še naprej podpirali Chautempsovo vlado, dasi se

ne strinjajo z vsemi finančnimi ukrepi nove vlade.

V Nemčiji bo proizvodnja železa in drugih kovin pod nadzorstvom države.

Japonci in Kitajci so se zopet zgrabili. V noči od nedelje na ponedeljek se je razbesnela napetost med Kitajci in Japonci na severnem Kitajskem toliko, da je prišlo do bojov ob železniški progi Tiencin-Peking. Na obeh straneh so bile občutne zgube.

Domače novice

40 letnico mašinstva so slavili zadnje dni: g. Ferdinand Ciuha, župnik v Selnici ob Dravi, g. Franc Gartner, župnik na Gornji Polskavi, g. Ladislav Hazemali, kapucinski vikar v Celju, g. Jožef Klekl, upokojeni župnik v Črensovcih v Slov. krajini, g. Anton Kolarič, upokojeni profesor v Ptuju, g. Franc Krošelj, župnik v Moxirju, g. Jožef Panič, župnik na Keblju na Pohorju, g. Jožef Zeichen, duhovni svetnik krške škofije ter